

Секція: Економічна теорія

ЦАНЬКО О. О.

*аспірант кафедри економічної політики
та економіки праці Львівського регіонального
інституту НАДУ при Президентіві України
м. Львів-Брюховичі, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДВАЛИНИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Глобальний економічний досвід показує, що активізація інвестиційної діяльності позитивно впливає на соціально-економічний добробут країн. Приплив інвестиційних ресурсів пов'язане із інвестиційною привабливістю країни, що у свою чергу залежить від державної інвестиційної політики.

Державна інвестиційна політика — це діяльність держави щодо регулювання інвестиційної діяльності з метою виконання основних соціально-економічних цілей розвитку країни, комплекс економічних, організаційно-правових та інших заходів держави, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного середовища, структурну перебудову, підвищення ефективності національного господарства.

Основними факторами, що визначають та впливають на інвестиційну політику є рівень розвитку економіки в цілому, структура економічної системи, стан основних виробничих фондів, ефективність їх використання, рівень науково-технічного розвитку країни, фінансові можливості, тип та ефективність державного управління, ступінь розвитку інститутів ринкової інфраструктури.

Розробка та реалізація інвестиційної політики в сьогоdnішніх умовах має базуватися на основі формування позитивного інвестиційного іміджу країни в світі. Відомо, що інвестиції відіграють значну роль у розвитку країни і вважаються важливим важелем її економічного зростання, адже інвестиції приносять не тільки прибуток інвестору, а також соціальний ефект, який передбачає розбудову інфраструктури, розвиток інноваційної, екологічної сфер тощо. Це дає можливість створення нових робочих місць для населення, дає позитивний ефект у вигляді зростання доходів, як наслідок — зростає добробут населення, попит на товари і послуги також зростає, що забезпечує ланцюгову реакцію позитивних змін в національній економіці.

Метою інвестиційної політики держави є створення привабливого інвестиційного середовища і сприяння розвитку інвестиційної інфраструктури для забезпечення сталого економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення. Варто зазначити, що мета інвестиційної політики не є постійною, вона може змінюватись залежно від умов економічного розвитку країни.

Формування інвестиційної політики повинно починається з визначення концептуальних основ розвитку суспільства і держави, встановлення її ролі в суспільному відтворювальному процесі на відповідному часовому етапі. Потім формуються мета і завдання інвестиційної політики, які відповідають основним напрямкам соціально-економічного розвитку країни й використання інвестиційних ресурсів в інтересах громадян та суспільства.

Державна інвестиційна політика реалізується у двох основних формах — пряме (адміністративно-правові заходи) й непряме (створення відповідного інвестиційного середовища) регулювання інвестиційної діяльності [1, с.312].

Прямий вплив держави полягає в тому, що держава може виступати в ролі інвестора й приймати на себе функції фінансування галузей і

виробництв, продукція яких має загальнонаціональний характер і, відповідно до діючого законодавства, може бути вироблена тільки на державних підприємствах або підприємствах, приватизація яких не буде проводитися найближчим часом. Прямі форми мають здебільшого організаційно-правовий характер на відміну від непрямих. Непрямі форми носять економічний характер і безпосередньо пов'язані з макроекономічною політикою держави.

Регулювання інвестиційної політики будь-якої країни включає в себе такі складові, як:

1) економічна, що має на меті пошук джерел інвестування, формування макроекономічної політики, яка була б спрямована на стабілізацію та зростання, створення умов для соціального розвитку і спрощення податкової системи;

2) правова, яка орієнтована на удосконалення законодавства для активізації інвестування, правового захисту та надання гарантій інвестору з боку держави;

3) інформаційна, що у свою чергу допомагає у створенні сприятливого інвестиційного іміджу країни на світовій арені. Дана складова передбачає постійний моніторинг економічних процесів на державному і регіональному рівнях, що необхідно для аналізу та прогнозування;

4) організаційна складова: служить базою для створення державних органів регулювання інвестицій, визначає мету їхнього функціонування та обов'язки.

Успішне виконання усіх завдань державної інвестиційної політики залежить від правильності і чіткості її принципів. З огляду на перебіг економічних процесів XXI ст. основними принципами інвестиційної політики мають бути:

- принцип взаємної відповідальності інвесторів і держави;

- принцип об'єктивності й економічної обґрунтованості рішень, що приймаються [2, с.53];
- орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки країни;
- створення умов для збереження, розвитку та використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- сприяння змішаного фінансування інвестиційних проектів;
- принцип раціонального використання ринкових механізмів для сприяння інвестиційної діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;
- здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічного співробітництва, обміну технологіями, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;
- принцип фінансової підтримки інвестиційного процесу, що полягає у реалізації сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інвестиційної діяльності;
- принцип сприяння розвитку інвестиційної інфраструктури.

В загальному політика інвестування повинна бути спрямована на наступне:

- визначення державою пріоритетних галузей інвестування з огляду на основні вектори руху країни;
- складання планів, розробка регіональних програм залучення іноземних інвестицій в регіональний комплекс, узгодження загальнодержавної політики інвестування з регіональною;
- стимулювання інвестиційної активності, формування інвестиційного клімату;
- зацікавлення фінансово-кредитних установ у залученні їх ресурсів на виробничо-інвестиційні цілі;

– сприяння розвитку інвестиційної інфраструктури.

Література:

1.Формування інвестиційної політики з метою забезпечення конкурентоспроможності економіки держави [Електронний ресурс] /О.Г. Череп// Каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

2.Принципи формування державної інвестиційної політики в сучасному економічному середовищі держави [Електронний ресурс]/Л.Л. Гриценко//Каталог Наукового вісника Полтавського університету економіки і торгівлі. – Режим доступу:<http://journal.puet.edu.ua/>